

Incipiunt ammonitiones ad spiritalem vitam vales
in quibus consistit disciplina claustralis capituli 208

Apprehendite disciplinam nequando irascatur
dominus et peccatis de vna vstra. **D**isciplinam clau-
stralem si strenue seruetur ad magnam perfectionem
punitur: ab eterna dampnatione liberatur: et in cele-
sti regno altissime coronatur. **C**onsistit autem disciplina in tribus
partibus: ut silentium bene seruetur: ut dominum officium deuote
celebretur: et opus manuum impugne exerceatur. **I**n disciplina
viger: ubi maior pax et spiritualis profectus inuenitur. **I**n disci-
plina perit ubi dissolutio crescit: ubi tunc intrat: et diabolus
eneruat. **I**n disciplina custoditur: ubi adest gratia celestis: ubi oratio
deuotio flores: ubi lectio sapit: ubi meditatio dulcescit: ubi oratio
seruetur: ubi gratia actio et vox laudis resonat: mens ubilatur:
ubi intellectus illustratur: ubi caro mactescit: et spiritus eleuatur. **E**t in
amat disciplina lenescit conscientiam: acquirit bonam famam: et adau-
get sibi gloriam eternam. **A**maior discipline custoditur os suum: quod
seruetur fugit tumultum vitarum: diligit iustitiam: ut inueniat vitam
sibi ipsam et animam. **E**t in extra disciplinam esse quod ab omni
laqueos inuenit: et deuotionem mentis edificat. **I**n tribus bonis libet
capo in scribitur propter eam disciplinam: in thoro ad profectum: in
cella ad scribendum et legendum: in refectorio ad sobrietate comedendum
et cibum dei audiendum. **U**bi in quibus cibum dei legitur: ubi spiritus sanctus
omnino operatur: qui malos de peccatis redarguit: et bonos per spiritum
et consolationem scripturarum confortat: ut amplius profectus: et
disciplina ordinis ferre teneat. **H**ic **Paulus** ammonet dicens
In disciplina perseverate: et tamquam filius vobis se offert deus
Hic **David** oratur dicens. **H**onorate et disciplina et silentia
dote me. **E**t alibi multum eam commendat ait. **E**t disciplina tua
correxit me in fine: et disciplina tua ipse me docuit. **M**agna
donum dei est habere suam scripturam: sed magis profectum
videtur seruare ordinem disciplina. **H**ic sumus magis spiritus dicitur
discipulos lege suos vite et discipline: sic ait. **S**i heri sumus: hinc
ferimus si ferimus ea. **S**ed ratio sit quisque beatorum corda deo: quito
seruencor et pro obsequia discipline. **D**uo bona prendit
omnis regularis disciplina: ut statuta diligenter seruetur: et negligente
res per ad ipsos suos corrigantur. **D**euoni et boni fructus est auertere
sibi facit contra suam naturam: et sponte se subdit discipline:
ner aliquid ordinatum preceperit. **S**ed quia amat disciplinam sapiens
est: et dimittit stultis multis. **E**t in autem obit correptionem non
prensus est: et honore carbitur. **C**onsidera mores fructus disciplinam
quia non est leuis vobis nec oculis vagus: sed ambulat in timore

et sunt opa sua nō diligētia: nōsodiēs silentiū et quāsi rellē quietem.
Prō munitatē nō detrahatur: sed deo oē ubiq̄ admittit: et septimū pre
onibus habet: et q̄ sibi commissa nō sūt de alijs naret: ut liberius
sibi ipsi uaret. **Prām** nimis impudētis est qui p̄p̄a negligit: et alie
nis rebz se impliat. **Disciplina** ergo ubiq̄ serua: et erit tibi
pax et gloria magna. **Omne** qd nō dederit: frūdeas caue. **Id**
quid deo plures fac nō alacritate: nec p̄p̄ hominū disciplinā
infrige ordīs disciplinā. **Stulte** agit qui cōm cōnsiliū facit:
et deā offensam p̄p̄ hoīs iturrit. **Prō** qui ordinē suū non
fuar: p̄ p̄uatiōnē legis deū ihonorat. **Si** uideris quēnam
negligentē agente corripe illi ut frem: et trahē ad emēdānō
nem: et sed noli sequi errore: nec tū diligas ut in malo ei co
sennas: ne nō ipō cadas et percas. **Quisq̄** p̄ ordīs disciplinā
relaxat libentē ac grām: anomōnones capit: spēnale grām a
deo obtinebit: et in die exitus sui de orge ab auiditione mala
nō timebit: et nō alīs de p̄mis laboris sui gaudebit ep̄o di
cente. **Euge** serue bone: quia in pauca fuisti fidelis: intra
in gaudiū dñi tui. **Qui** negligens est et dissolutus deum
offendit et hoīs: et peior est palinū iactē in grabato: quā
iste defm patit a natura: ille uinat cordis icēria. **Stuosius**
est passiones domare: q̄ demones fugare. **Et** maioris ca
citans est negligentē amōnē: q̄ elemosinā dare. **III**
Et uicē teder oare et delatū fabulari: quātis securo est in eo.
Pisus nullus. **Prām** si seruet intus: uisaret uamiloquia foris
sed quō p̄ quō auendi ad seruoē spūs. **In** faciendū sibi
frequentē uolentiā cōm cōsuetudinē mala: et tenendo or
dinis rigore scdm formā sibi p̄scriptā. **Temidus** semp
cōqueat de grauitate discipline: seruidus amplectitur
cū hilaritate. **Hed** dñs. **Times** frange caput meū: et timēre
debilitatem. **Et** uel loqueris tepide et dissoluit. **Prō** qd
pateris. **Times** qua: et nō times magna: **Times** dolore in
corpe: et nō times guttatē male cōsue. **Times** uolūtate
times uigilare times silentiū seruare: et nō times in igne
tremare. a demonibz torqueri. et a regno dei excludi. **P̄p̄**
est timor iste: de modū afflictione corpis frequētē cogitat
p̄p̄na mala solūmō p̄pendere: et minq̄ ponderare q̄ cōsiliū
aām saluāt aut dampnat. **Reuerte** ad m̄ tuū: uolūtē
qd deū qui ferit te: spera t eo et uiuabit te. **Si** nō potes ei
seruire sano capite: tū seruias ei debili capite: et cōnabit
te cōsiliū ac ulijs suauissimis cū martiribz sanctis in celis: q̄
sustinuit dolores et labores in tris. **Prō**li ergo p̄p̄ modū
corruptibz uite amorē uilitate admittē: noli seruicia me
gona querē: se para te ab tepis fabulis. **irēnde** famis sūdō:

serua disciplina subiuget carne, imple obedientiam: et saluabis animam
 tua iuxta xpi suam. Qui obdit inquit animam suam in hoc mundo: in una
 etna custodit ea. **C**ui indisciplinato no habetas familiaritate: ne dis-
 ras leuitates eius: et sis ei fias i confusione obdis tui. Iuge te ecli-
 goso morigerato et deuoto fit: ut edificas semp in bono. **P**rius
 indisciplinatus et ibolus multos iquietat: et qui eu coepetit optime
 fari: **T**alis sepe amone dicit et irrecipendus ut suus dissolucio
 dimittat: et ad deuota exana se conuertat. **P**rimo se p aliu uro se
 exaser: sed de propria salute cogitet: et tempus sibi idulu fructuo
 se expende nter suat et bris paulus dicit **D**u tempus habem?
 opemur bonu ad omnes. **I**ue ad oes bonu opatur. qui stremue
 seruat disciplina: et reteris i conueto dar bonu exemplu. **B**ene
 dicit ille frater qui i oibz se uincit nite: quia coronabit pomu
 quod p xpo parat. **A**d tenenda forma spualis disciplie: beatus
 paulus distos suos diligens exhortatur dicit. **C**onuersus fut uel
 quis pbera quibz iusta quibz sancta quibz amabilia quibz bone
 fame heri rogitate: que et diuinit et accepit et audist et uidist
 in me. **E**cce qm sollicitus fut bris paulus p obsequio disaptie:
 et p bono exemplo posteris reliquit. **I**do. **P**ra maximo meritum
 sibi i celestibz annuntiat: quisquis disciplina in se et i alijs amat.

De diuersis temptacionibus et insidijs dyaboli. ca. sidm

Dixit dyabolus insidiatur bonis et deuotis: maxime
 tamen religiosis psonis i ordine sub disciplina spiritus
Dixit primus sancte ecclesie pastor bris penus fidelis
 amonet dicit **D**igulare: quia ad insarces ueter dyabolus iug
 leo rugies nerit queres que deuoret: ni resistite fortes in fide
 hinc ena bris iohes in apocalypsi clamat: pnuicetis ad rante
 lam de terre et mari: quia descendit dyabolus ad vos habens
 uia magna. **D**iquidem ppter excelleniam status religiosorum de uenerda
 dyabolus artius seruos dei temptat: et frequenud eos q scilicet
 ipugnat: quia uidet glorie sanctitatis deuotoz contineat uice
 cu. **D**at em q ulli alius pmiabit in celo: qui purius uicerint
 i mundo. **P**ram quanto gnuores temptaciones sustinet. si uictus est
 tur et se ppos uincit: tanto gloriores erit apud deu i finis
 qa sunt retineret. **E**t quo dyabolus pcurus est de clappiter
 supbia sua no cessat nenuce tertia: quens que puid suggestioibz
 decipiat et nlnerec p declanone morosam ad pcedenda dei graz:
 ut scia rante trahat in etna dapnacione. **E**t sicut oli temptauit
 pnu hoem in paradiso et filios isrl in deserto: ita nunc temptat
 et psecuat religiosos i claustro: ut remisse uiuat et statura sua
 fragar: ut plans suis resistat et iobedictes fiat: quens homo
 cotragis depuati celesto gloria pdat: et causa non eos habeat:

unde iudicio gunt eos arripet. **D**igilandum igitur omni tpe. et in
omni loco caute respiciendum: ne desides et ieremes seruos dei
sathanas tuentur: quia ipse nunquam dormit nec fatigatur:
sed a veteris et a futuris insidiatur. **D**esides fatigatur:
et huiusmodi qui parum laborat: et bene remede voluit:
curo vulnerat: et huiusmodi qui raro orat: et in corde modum
de sacra lidone seruauit. **F**oris euagantes illecebris in fine:
onose stantes fabulis somnertit: et opa sua negligit et alios
impediunt. **B**ene ena agentes a bono incepto reuocant: lege
uel orare polentes dormire fatit: surge tonans in lectulo
tenet. **I**ste est locus in claustris que sathanas hostis morboz
no plusticat: ut una salte ouicula de grege xpi rapiat et
pdat. et quapropter pastor celestis alio voce cornu salutis suf
flar: et ouibus suis ait. **D**igilate et orate: ut no incedis
in temptacione. **A**r si dicit. **L**upus rapax inuenit tabernacula
pestra: serpens antiquus collide querit forame intrandi ad
interiora cordis vestri: ut de nre infigat pira: aut ofculo
mulcat p turpitudine. **V**os ergo uigilate aio. et orate
corde et ore die ac nocte: quia ab o pre uobis istat bellu
et nil tunc sub celo. et aduertatij multu dorm ad plu mnt
tentis sagittas autas. et laqueos abscondens pedibus
uestris: ut cadatis in innu riu. et a sancto proprio cordans
Sed state firmite et pugnat fortiter pro quibus uis:
ego dñs ero uobiscu. **O**bscruate aut caute qles ymagies
uobis ingerunt: siue de mudo sint siue de carne: et dicit
dicit ostru cordis uestri. ar signo crucis uos armate ne
dyabolus iniret: quia temptare uos uenit. et ad cosensu
pni contrahit: ut deu offendatis et eius grana pdatis
O religiosi amia dei attendite a callidis et mortiferis
dyaboli trmissioribz ne mora in hys fatiatis: sed mox
ut sentitis motus illintos mcte uestra aunte et uome
om uorare: dolentes de malo uobis igesto: et bonam
cogitacione de deo et spual materia assumite: et in
cogitacione sancta uos exerceite. **E**rit autem facientes
fugiet dyabolus cofusus. et antea angli sein uobis i sola
tua missi: qui reformabunt manus uestras cori aercas pates
State ergo in timore dei: et semp nra tunc temptacionis ui
gilate et orate cu genuu cordis in spu huilians: nil
grande nil laudabile de uobis ipis senneis: sed fragiles
hoies et ionles seruos ueraciter uos agnoscentes. **E**t id
quid ena boni sapinis uel agnis no uestre hor induprie

et labori, sed diuine græ et misericordie ex negro ascribitur.
 fremine tñ dyabolus timet et refugit: sicut humilem et
 sanctum dñm de stante. Et contra nullū tñ pualet sicut cō
 supbia et de se psumere. Caue ergo supbia: si nō uis pati
 tūna. Si nō uis seduci et supplantari: noli extolli net
 iant gloriari. Quis i monasterio sibi uel in solitudine no
 es tamē liber a temptatione: quia xpñ dyabolus temptauit in
 deserto: qui erat plenus spū sancto. Tñdū ergo uixeris opacū
 te pugnare contra insidias dyaboli et ipsas passiones. Et
 si interdū cessat ad modū tepus hoc facit ad fraudē: ut
 nū inuistodius fuis et lauis: subto et inspinate te pstat.
 Temprat in choro ut nū redia psallas: et parū ad uertias ad
 sensū ūbor. Redurit ad mēre fatismata tēu exteriorū
 que pñs didisti et audisti: qñq; fuerit orōis tollat:
 et chorū tibi in grauitate uertat. Temprat in refectorio:
 ut plus uel laurus comedas: aut enā de aliquo defru
 murmures. Temprat in cella: ut pigre labores aut parū
 ores uel modice legas: sed cito inde exeat et fabulari
 queas: et tardius ad cellā redens. Temprat tpe silentij
 ut ūbū illius pferas: et si loqui licet mox ad tania et
 noriua iugat: ut consnām maniles et frēm tuū offen
 das. Digula ergo et ora deū semp. ut det tibi granā oñi
 factiua astutias: qui tā pspicis q̄ adūsis insidias oñbz
 deuotis

De ueca cōuersione ad deū qui ē sumū
Multe sūt auisiones nostre a deo bonū terrū iuplū
 sumo bono: quia ex p̄ria i iugitate et magna fia
 glitate nō labimur ad i ferioza et terrena anu
 p̄senda: que nos fatiāte nō ualent ner enā p̄manere
 nobisrū. Opus est ergo quondiana cōuisione ad deū: a
 quo sepius auertimur ad nos ipsos iordinare nos diligen
 do: aut aliquas creaturas varie asp̄nendo. uel eniam
 male atendo: et plus de ipalibz q̄ de dñis rebus cogi
 tando. Sepe enā odimz p̄uerse salutaria et que sūt p̄
 disciplina: et assertemz habē q̄ cōmōda sūt et iorūda:
 nō attendētes quid dñi consnā. et qñtū displicet deo
 auersio nrā ab ipō ad ista cadūca. Et q̄uis aliquem
 iustū et bonū s̄rimus. si cōiicia uolūtan nrē. et aliqua
 p̄lonit cēstruōne inducē ex ūtute: inipimus ei iupbe

reſiſte et uitate de eo ſentire: et dicim⁹ q̄ ſibi non ſu
credendū. Et hī error impletisq; religioſis ueritatib⁹:
qui totū ſimplacitū dei et ſuperioris ſui ſenſū appetit⁹ p̄ ſeq̄
ūteritū ſuū ſi plus q̄ oportet in cauſis p̄p̄is de ſemetipſis
cōfidūt. et quod ex eleuacione cordis et agitatione p̄cedit:
qui in ſp̄i p̄fici cōtates ad laxacionē carnis trahē q̄rit.
Sed em̄ ſufficiat ad uerā hōis cōſiſionē ſclācis hōis muta
que una die uel fieri p̄t: ſed uia eſt uerā et religioſa con
uerſio: nū quis nūq̄ uicia ſua uincit et magno ſeruore p̄
uitatibus iſtat. **D**ebeim⁹ igit̄ quātū poſſibilitas admittit
nos qui religioſū habitū gerim⁹ tot noſtrū ab omnibus
materialib⁹ et uisibilib⁹ rebus auertere: et ad inuiſibile cōn
ducorum noſtri fanē cōtemplandū eleuare. et anhelare
ſemp̄ ad celiſta atq; p̄ ſinglōs dies oīq; hora. p̄ mo tonēs
quonēs euagario mētis q̄m dicit p̄ uerā hūilit̄ ſupplicare:
et nū p̄p̄a gemib⁹ dicit. **C**ōuerte nos deus ſalutaris
noſter: et auerte irā tuā a nobis. **Q**uādo uia ſanctus de⁹
libenē ſuſcipit p̄ces noſtras et gaudet̄ angli ſancti in celo
de nobis quia cōuertit̄ ex toto corde ad dñm̄ deū noſtrū:
qui ē bñtudo omn̄ ſcōrū. **S**ed ſathan eſt uero conat⁹ ab hoc
ſūmo bono religioſam aīam abſtrahē. et p̄ diuſas omniſio
nes et temptationes eam impedit: immititq; rogationes
ſup̄bie. ire. gule. q̄uiditate. inuidie. diſcordie. uiricie. fal
lane. blaſphemie. diffidēcie. puſillanimitatis. cōtōnācie
diſſoluacionis et negligēcie. ceterozūq; maloz q̄ emittē
longū eſt: quaten⁹ a celeſtū dulcedine. et angliſta puri
tate retardet. et in infimis et uanis rebus diuicijs reneat:
nec nō ut p̄pter nimia difficultate uiuendi temptationes
deū querē et inuocare ceſſet: et ſic tandē omnē ſp̄ialem
p̄fertū et labore p̄ ruſtodia cordis q̄ſi ex tedio boni poſt
ponat. **H**ec ſū opa nimia: a fanē dei celi p̄m̄. **S**z am
tū ip̄e totus ſit a deo aīſus. machinat̄ omne malum
contra bene agētes: et p̄cipue nū ozat̄ et ad inter uia
ſe cōuertē uoluerit atq; pro delictis ſuis deſp̄ari. **H**eu
nequā peſſimus. inſidiatur callide omnibus bonis.
Sz am cethe ſuū per totū mūdū ſubtiliter texit ac latit

sine expandit: nichos et moniales. subditos et platos.
 soluaros et officiales. arduat et temptat: ut vel unū
 piscinulū harno corrupsiōne uliat: et de piscina clau
 stralis custodie ad lirus sili trahat: ubi p usiū audi
 tim: ion et risum. aliquo pmi cōtagio ificiat: quatenus
 nullus sine pculo euadat. **Qua** ppter religiosus secuus
 dei vias suas diligentē custodiat: et euagatōes tā mētē
 qm corpis cōpescat: ne sumū bonū amittat: qd tū ifinit
 teneri nō pōt: sed mox ut se abstrahi et impediri sētū
 ad deū p orōem et cōtentionē cedat: et tū **sanctū dāuid**
 oret et dicat. **O**culi mei semp addim: qm ipse euellet
 de laqueo pedes meos. **S**icut em peccando et in crea
 turis delectādo homo capiuat: et a deo sepat: sic
 penitendo ad eū reuertit et sanatur: **I**am penādo fit
 sordidus frigidus et aridus: sed iterā penitendo orādo
 et flendo p commissis: intus mūdatur atendit et utiqat.
 Et sepe ad minorē auelā et rigore secūadū: p fanli
 tate lapsus sui erudit et solidat: **N**ue autē ne cōuect
 est: nec i uanū nomē religiosi et habitū portat: qui sibi
 morit et xpo uiuē delātur: qui oīa opa sua et cogitōes
 ad deū finalit refert: qui honorē dei et laudē nōis eo
 in oībus dictis et factis suis querit et desideat: nil de
 puato amore et xpo cōmodo cupies habē: sed semetipm
 tū omni bono quod fit i celo et in terra offert et releuat:
 grās inensas deo sumo bono refēndo. a quo oē bonū
 creatū descendit et emanat. **I**de **obediā hūilis subdi**

Ad bonū subditū p̄tinet erga p̄latū suū. **I**n
 mandantū obediē hyl hylarū amplecti et mī
 hyl de p̄p̄a uolūtate retinē: sed exemplo xpi
 in manus dei et plati sui sponte se resignare: quia hoc
 est grandissimū donū qd p̄t deo offerre. **C**auet ergo
 oīs bonus subditus. ne p̄latū suū temē iudret: nec
 vias eius rurose scrutetur: sed potus eius dūta et
 facta i melius nec p̄tetur. **E**t si quedā ming utilia
 apparet et aliqua defrūosa in eo reperit: nō despi
 ciat nec arguat eū: sed exuset et pie toleat: et ari
 tatiue si ira cōueit amoneat: aut paterne obsecret. p

se vel p̄ aliu magis ydoneu quia magnu onus sup se habz
Sepius enā pro eo secreta orat: ut deus eū custodiat et con
fortet: nū nullus sit Troia domo qui tanta quondie sollici
tudine p̄ omnibz gerat. **P**aro nāq̄ iuuenit̄ platus: q̄ possit
cuiuslibz satisfare vel placē pro voto. **I**de iuueni debet a sub
ditis et honorari: atq; portari ab oibz et exultari corā ip̄
mis: qui nō suspiciatur dū ip̄s cesit̄ et aliquid negatur.
Ip̄e est utiq; qui omēs tolerare habz. et in ore om̄i uentilat̄:
cui et facile impicit̄ qd̄ male gestū est: aut neglectū esti
matur. **S**ed hor virtuosoru nō est: p̄mo emuloru studiū:
qui q̄rūt in plato quod reprehendat. **S**ed est credendū ei nec
resemendū qui se p̄soni suo detrahit: et ad resistendū sibi ra
tiones querit: et nolens acquiescē uincio xp̄i: qui loquitur ex
ore dei p̄ salute subditi sub p̄tate p̄sidentis cōstitui. **N**am
multū supbe sapit et p̄uolose agit: qui p̄mānt̄ in sensu
suo habundat: ut q̄rū uide ordinari plati sui p̄ponat.
Sed qui meriti sancte obediē attendit et obediēciā xp̄i et
sanctorū uita pensat: absq; moria et miseratione ubi sibi
mandatū imple satagit: nec auolose discurrit: sed etiam
qd̄ frivole sonat: p̄p̄t̄ utiue obediē dignant̄ amittit: rapit:
et ad p̄fctū aie sue rōuertit. **H**or em̄ walde laudabile est
et honestū: et inter opa meritoria sume meritoria: et q̄sue
ip̄e magis feruū. **S**ubditoz ē hūilis acquiescē consilijs
maiorū: et sine realit̄t̄tione obediē platus. **H**or p̄ maḡ
sapia tene: si de xp̄a sapia nichil habes: et simpliciter obediēz
oibz rationibz et p̄uatis ecclz p̄fers. **C**ui hor fanit̄ deo
plaret: et plato suo carus erit: qui pro eo canone reddet.
Talus subditus multū alleuiat onus plati sui: et puidet
sibi optime in futuro: ne sub graui distimie cadat i iudicio
torā deo. **C**ui t̄t̄t̄ sume p̄fctōri nō p̄p̄nquae: p̄uideat
ante oīa obediētiā seruare. **P**agna et egregia uis sim
plex et pura obediētiā nesciens tarda molimta nec platorū
argumēta: sed implex uisita sine quela. **I**de op̄ magna ei
debet corona: et nū martiribz p̄cipiet palma: quia certauit for
titer et subegit naturā. obediendo usq; ad mortē. **C**ūquidē
fortissimū uinceridi genus est semetipm̄ p̄fctē uincē et ab
negare p̄p̄t̄ obediētiā: q̄ mōrhorū ē laus maxia: et omniū

religiosoru corona pulcherrima. **¶** **Q** felix et vñabil obediã:
 quã pdicauit et seruauit ihus xpus dñs noster eter na pñs
 sapiã dñs. Quia descendit de celo nõ ut fanã voluntate
 mea: sed volũtate eius qui misit me. Et nõ uet ad loũ pass
 oris: ita orauit nõ abnegarõe ipse volũtatis. **P**ater si nõ pt
 hor talis trãire nisi bibã illã: fiat volũtas tua. **¶** **H**anc etiam
 pmpussit exhibuit et plenissime expsit bñssima mater ihu
 uirgo maria hñs ubis dñs ad angelũ. **E**re ancilla domini:
 fiat michi scdm ubũ tuũ. **S**ic detet omõ sic debz mi fieri et
 etiam dñe bonus subditus orã plato suo nõ huũlitate et ceuenã
Ere pater sinu dñis et cõsulens: ita libent fanã p uribus
 meis. **H**er nãq; uictus pferõ uittimis et dorris: her pteita
 mala delet a futuris custodit penã laxat: et abetna damp
 nanone saluat. **P** hanc fir homo dilũs deo: et nõ familiaris
 uisio: ut frater eius esse mereat. **¶** **Q**uiusq; inquit fecerit
 volũtate pñs mei qui t̄ rebus est: ipse meus frater et soror et
 mater est. **¶** **Q**ũ pñosa ẽ her ãtus in subdins: ut seru i
 corã deo appareat de culpis suis obiens. **¶** **Q**ui hãt clegr
 et tenet: certo cursu ad patã iã tendit: quã adam et eua
 t obediendo amiserũt: sed xpus et maria p nob obediẽdo
 recuperauerũt. **¶** **H**er facta et simplex obediã plus pdest
 q̄ alia doctrina: onlior est q̄ potẽna: et senior q̄ dig
 nitas aut platura. **¶** **E**t si nõ snã et dignitate iuenitur
 obediã multũ rõmendãda ẽ illa aũ: et magni meriti
 inter sãtos reputanda. **¶** **E**xemplã pfrẽ obediẽ clarẽt
 in abrahã patriarcha qui sua ac demã unũ dilũm filũ
 imolare patus fuit: ppter qd̄ celesti uoce bñdini meruit:
 et pater multarũ genũ notari: atq; p oc scim honorati.
¶ **A**d hãt sane obediẽ utilissimã utuse bñs paulus hortat̄ sci
 bens ad hebreos. **O**bedite inquit ipõsitis uestris: et subiacete
 eis. **¶** **X**p̄ em̄ puiglat̄ quasi ranone redditur p aiãbus uis:
 ut nõ gaudio hor fanãt et nõ gemeret. **¶** **H**or em̄ nõ expedit
 uobis hanc sanctã obediãm q̄ ad saluẽ marie est necessaria
 cõmendat̄ uereis ac noui testamẽn plura testimonia et scõr
 deuõssima exempla. **¶** **H**ãt leges et uicã dicitat maioribus et
 plaris exhibendã nõ huũli subietione et ceuenã. **¶** **L**ogitet ergo

cui graue est obedire et qui seipsum nunc se excusare aut callide
ab obedientia subtrahere quales subditos uellet ipse habere: quia
utique bonos et huiusmodi et non rebelles. Igitur studeat iam esse talis
ad suam potestatem: quales optare et habere si eligentur ad presidendum.
Desinat permitti alteri humiliter subesse et reuerentur obedire: ut dig-
nus sit alios imperare. et utiliter regere possit: ne maior in prae-
senti stringatur: si hoc ab alijs excigit quod ipse nunc impedit. Quod
enim potest seruari status religionis et regimine domus in claustris:
nisi omnes subditi obediunt potestati suis. Quia si omnes regere
uoluit et quilibet agere uidebit quod ei placuerit: erit confusio magna
et turbatio frequens: dabitur disciplina et crescet dissolutio
abreder timor dei: et libertas carnis regnabit. Ibi enim obuia
non ruralis et potestatis parum reuerentur: ibi bonum regimine amul-
latur. **De custodia cordis et reditu ad interiora. cap. 1**

Quia de simili homo ad exteriora sit inclinatus et
libenter capit aliquam consolationem a reaturis appetit
sensualitatis: tamen tibi debet cedere ad seipsum per
rationem spiritus: ne perdat maiorem gratiam intus. Quia effinit
uagans et lubricus: si sequatur affectiones suas in curiosis rebus
uidendis et habendis. Igitur semper sit super custodia cordis tui:
et ad interiora repositur cedi. ena uolent te impelle trare
ad cordis secretum: quia tu intus non est pax: non erit tibi quod
quod foris hausseris in terrenis. Frustrum ualeat pro pace
et custodia cordis. si exteriora tua discrete ordinaueris et
quedam exteriora spiritualia apud te reseruaues: ut suas quando
legem quando orare. quando operari quando meditari. quando tacere quando loqui
quando solus quando cum alijs debeat: ut omnia in tempore suo tu bona de-
liberacione facias: et nullo tempore a sacro opere et pio exercitio
uares. Quaedam omnino fugere debes: ut fabulas leues et
fili cumozes. homines seculares mulierum allouaciones hospitium
salutationes: quia ista distrahunt mentem et manum constantem
et qui talibus delinunt: ab interioribus bonis minorantur. Quaedam sunt
faciunt tenenda: ut rigor discipline ut silentio et ieiunio in ci-
gulis et alijs laboribus ad castigacionem pertinendis: quia nisi
corpus sub freno subiectum contineatur sit spiritus contumax: et nud-
tas temperationis in anima sustinet unde uellitatis hominis exaritur:
et feruor deuotionis refrigescat. Sunt quedam patienter toleranda:
ut defensus temporalium. dampna uerborum vexationes aduersariorum

egritudines corporum, mores imperitorum, austeritates verborum, subtrahit
 honores solanorum et afflictiones amirorum: in quibus homo probatur
 et tamquam in igne purgatur: et si bene vult istis contentantibus:
 redent sibi ad meritum eterne retributionis. **Sunt** etiam quedam statum
 resistentia: ut aqua viva et pira: dei preceptis et divinis rationibus
Interdum aliqua latent se igerunt sub specie linte dispensationis:
 quando tamen cupiditas vel tepiditas agitat negotium ultra ne
 resistentia terminum: ubi cavendum est seductionis venenum. **Igitur**
 secundum sapientem consilium omni custodia serva cor tuum: ne aliquid in
 pacem intret quod deum offendat. **Si** te ferens aliquo vino moveri
 adhibe temperate remedium: ne diuinus differendo passio crescat
 et deterior fiat. **Pro** est vitium tam grave quam curari possit si melius
 agiatur: et spiritualis medici consilium requiratur. **Sed** aliud est fruce
 remedium aliud adhibere remedium. **Primum** sciunt quid agendum
 sit quodve cavendum: sed non adhibent diligentem ad cordis custodiam
 custodia: ideo ex levi occasione trahuntur ad consuetam viam. **In** hac
 vitium que tota septimana dicitur oportet quondam rectare et firmiter
 proferre. et gratiam divinam implorare: donec status huius labrum ante
 et testium certaminis fuerit firmus. **Pro** autem vitium hic aliquid come
 dum quo plene orem vinorum morbi sanentur: ut quod nullus motus
 concupiscentie sentiat: quia hoc futurum benevidens est donum spiritus promissum
Sed tamen gratiam dei iuvare possunt mali motus refrenari:
 et orationes penam vitari. **atque** mande coram te per singulos dies
 penitentia lavari. **Prægnans** labor et in custodia ab invicem
 turbis: et non affici ad aliqua sensibilia foris. **Aut** enim creator te
 movet aut creatura et secundum statum mentis movetur: lenis corporis
 membra: et nihil firmiter in verbo vel opere: quod ex radice cordis non proficit
Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum: et malus
 profert malum: ait dominus. **Debes** ergo maxime vigilare circa custodia
 cordis: et considerare quales cogitationes et affectiones intus geris
 ut malas non respicias et bonas assumes: ac de utilitate anime tue
 semper sollicitus presare iuxta illud prophete verbum. **Quia** mea in manibus
 meis semper: et lege tua non sum oblitus. **Si** hoc fecit david super
 et rex terreus curam totius regni possidet: quanto magis religio
 sus deo possessus omnibus curis terrenis negligens debet habere
 anime sue salutem per oculos. **Ad** puritatem cordis valde vivat solus

Doct silentiū: sude lego orare meditari: et nil velle scire de statu
mūdi: quia sepe plus nocet mala audita: q̄ bona profūta i libris
lecta. **De** em̄ regnū aīno tam bona: cui aliquid mali nō admiserit
Et in omni v̄bo vel facto adūsarius tendit laqueos: vt ab ūterna
paratione mente recedat. **Pro**uit quippe cor hūanū: quia si
nō deletat̄ in bono n̄to labitur i malum

Agnā ori **De custodia oris et exano laboris. cap. 6.**
tuo custodia **em** adhibe: quā de omni v̄bo onoso opz
te reddē canonē. **Quis** nō refrenat ligua sua aut beūs
iacobus ap̄llūs: huius vana est religio. **Quā** ex custodia ligue
multa mala solent p̄uenire: a quibz homo taciturnus liber est
ner indiget culpā confiteri. **Delus** ergo libens tacē et ab
onosis v̄bis te cauece: quia longa fabulatio demonone exūg
uit: dissolucione gnāt tempus male expendit cōsuam ledit:
et alios offendit. **Silentiū** ē antiquū statutu religioſoru
a sanctis p̄ibz iuductū: et nū multa diligena custodia. **Et**
Quis hor leuis frāgit: deū et omēs sanctos grauius offedit
Ep̄us dixit **Sit** sermo vester est est: nō nō. **Quis** amplius ē:
a malo est. **Breuit** ergo et plane loqui dicit qm̄ uer:
sed qm̄ nō linet tacendū est. **Si** vis bene seruare silentium:
fuge publicū. et uade in secretū locū vt orēs. vel ad cellam
ut legas vel scribas. **Melius** esset q̄ legēs v̄ni p̄salimū vt
ordōnem d̄m̄am p̄ p̄nc̄s tuos vel am̄nis: q̄ sic stares fabu
lando de matet n̄s uanis. **Quis** est uera reuerentia diuina
onari vel fabulari: sed magis ex exano notanda: qm̄ opus
dei negligit et nuge recitant. **Uade** ergo ad opus tuū. et
labora in uinea dei p̄ denario et̄ne uite: ne tibi p̄peret patet
familias quid h̄c stas tota die onosus. **Laudat** scriptura
bene opante: remūerat xp̄us seruū fidele: arguit pigrū
et negligente: iubet ab eo tolli gram̄ cōressā: et dari eam
seruicūis opanti. **Demit** n̄aqz tempz qm̄ nō potēs āplius
opari: ner vnū quide abū loqui p̄ infirmitate. **Hoc** modo
debes progitare: et semp de extrema hora pauē: ne iocanū
te ueniat. **Unde** d̄ns ih̄sus d̄stus suus dixit **ne** oparet opari
opa eius qui misit me donec dies est. **Demit** nox qm̄ nemo p̄t
opari. **Quis** diu i mūdo sū lux sū mūdi. **Ampe** ergo exemplū
bona opandi a xp̄o iſu. a sancto paulo. a s̄o anthonio. a s̄o

augustinus a sancto iheronimo. a frō bñdito a sancto franco
 a sancto dñico et ab oibus sanctis pñtibz qui reglās mōchorz
 scripserūt: et religione īspuerūt. **H**uicem multū dñi in or
 dīne laborauerūt: et p̄ vna etna ducit corpa sua casti
 gauerūt: ieiunijs multis in solitudine et silēto. ī vigilijs
 et orōibz alijsq̄ sanctis deo plāntis obfuaris et laboribus
 dño seruētes. **Q**uid igit̄? **E**stimas q̄ tu fabulando et hīc
 inde spanādo obtinebis glāuolissimā rōnā: quā sancti dei
 adēpi sūt sagūnē suā fūdendo nec nō gūssima tormēta
 tolerando. **F**requa q̄. **S**ed nisi p̄mām egeris aut dñs
 ih̄us p̄mām p̄dicās: oēs simul p̄bins lute rñj. **P**uta
 s̄mā: sed vñlis p̄ emēdatōe tua et discipliā seruanda.
Emenda ergo vñā et nō timebis penā: sed gloriā habe
 bis eternā. **D**e cetero **de commendatione celle et solitudinis cap**

Qui cella amat et libent̄ in ea tōmorat̄ **Septimū**
 a multis p̄mīs et tēptatōibz r̄spodit. **Q**uāto su
 diosius n̄spodit̄ inhabitat̄: tāto plus placet et
 amat̄. **Q**uāto negligētius seruat̄ et carius intratur:
 tāto maḡ horret et fastidit̄. **B**ene illi qui eā diligit et
 inhabitat̄: quia vñto spūs sancti eū docebit. **B**eatus nū in
 sue in ea p̄seuerat. **D**e illi qui leui oñsione eam deserit
 et nū extra manē placet: quia n̄o seduct̄ et rapnet̄ et ledetur
 serulū quia eā studiosē nō n̄spodit̄: p̄ vaciās oñsiones int̄
 sili antones p̄mētī sūt et male p̄erūt. **H**eu q̄ n̄ dñi i ea p̄seue
 rare n̄q̄ms: donec fructū maturū ex ea p̄cipiam. **S**ic se hō
 debet̄ tenē quasi quondie iturus ī sepulchrū. **S**z̄ n̄ tali hōi
 nō est cella fastidū: sed pars domitiū. **E**t sicut stabili hōi
 cella est paradīsus: ita vago marret videri. **B**onū tamē
 est et laudabile: si quis velit ibi p̄p̄ deū n̄acreati. **S**z̄ am
 plures sancti mar̄tires p̄p̄ ih̄m n̄acreat̄ et vñti fuerunt.
Elige ergo ibi s̄p̄tē ligari: ut s̄p̄z meritis possis roequari.
Liget te potius timor dei q̄ fecerit: et caritas maḡ q̄ indrā
 necessitas. **S**i nō amor: salit̄ timor videri et t̄oerreat. **P**on
 es male ligatus sed timore īferri cōpūctus: si pro p̄diorum
 tuoz penitūdine te t̄duleris. **S**z̄ male ligati sūt: qui corde et
 corp̄e euagari querūt. **B**ene ligatus est qui deo p̄fectus est:

ille sine de statu
 a p̄fōi i libris
 ali nō admittit
 os: ut ab h̄erona
 dānū: quia f
 abors cap 6
 abo onof opz
 ū suā au b̄rō
 i n̄spodū l̄que
 n̄cōq̄ l̄be: est
 r̄m̄ t̄at̄ et ab
 d̄uonore ead̄
 dit vñm̄ l̄do:
 vñi religio s̄u
 ūna n̄spodit̄: c̄
 n̄o quānt̄ offit̄
Et d̄m̄pl̄s̄:
 d̄m̄r̄ q̄ i t̄er:
 v̄are p̄lencim:
 v̄es d̄o r̄ll̄on
 v̄m̄ p̄salim̄ ut
 q̄ s̄r̄ p̄t̄es p̄ab
 cetero n̄o d̄m̄da
 n̄m̄m̄da: q̄n̄ op̄s
 ad op̄us r̄uū: et
 v̄e n̄bi s̄p̄eret p̄ate
 laudat̄ s̄r̄p̄m̄.
 p̄l̄e: arguit p̄gū
 r̄st̄t̄: et d̄m̄i d̄m̄
 m̄ n̄o p̄ores d̄p̄l̄s
 m̄m̄ate. **H**or m̄do
 v̄a p̄m̄: n̄o t̄asō
 v̄r̄ p̄re op̄er̄e op̄e
 v̄em̄ nos q̄ n̄m̄ p̄
Am̄pe ergo arḡm̄
 a s̄m̄ am̄p̄m̄ d̄p̄

et extra cellā ire inclinatus nō est. Si vis in ea ducere: nūquā
 sis opositis. Ambia et onū expellat mōchū ābosum de cella.
 Amās silentiū et opans in quiete: bonus erit custos celle. Si
 tedū passus fueris p̄ xp̄o agoniza: nec pariaris te expelli
 et leui causa. Si manseris stabili: nō breuē carcer tuus
 in paradysum voluptatis. Sancti i carceribz p̄ xp̄o detenti
 ab anglis s̄is frequent̄ sūt visitati: et habūdānq̄ solati.
 Tu quoq̄ si te in cella panens p̄ xp̄o clauseris. Veniet tibi
 nō deo miserate lume relinīs: bone rōsne gaudū et m̄
 magnū spūalis p̄frūs luctū. ¶ Cui i cella residet: a mul
 tis p̄iculis liber est. Cui foris vagat̄: innumēis p̄iculis
 patet. bona celle nequeūt sufficiēt explicari: sicut nec
 detrimēta extra vagantū. Custos celle n̄stos ē lingue: nō au
 dit distraciones. nō papit rumores: nō uidet vanitates nō
 trahit ad leuitates. Bonus cellita aut legit aut orat aut gemit
 aut meditat̄: aut scribit aut corrigit libros: aut aliqd̄ aliud
 bonū opat̄. Bonus cellita diuidit̄ est reli: i armis dei sonq̄
 angloz. cognitor secretoz. inspektor sup̄noz. videt rēptan
 onū. expulzor demonū. bellator incoz. interceptor mūdanoz:
 neglector curarū. possessor quies. obiectoꝝ pacis. amator
 scripturarū: speculator veritatis. gustator puritatis. conti
 nuator ordis: collōi s̄re meditatiois. et destrutor ois eua
 garis. Cogita deū et te solū esse i mūdo: et habebis mag
 nā requiē in corde tuo. ¶ Et tēnēto quia anglis tūenit̄ ma
 cia in camera sua orantē: nō foris cū hoibz loquentem.
 ¶ Unde i iosepho. ¶ Inuenit̄ angelus mārā nō foris vagantē
 sed solitariā et cōtemplatiuā uariāre. Et quia nō quesuit
 granā apud mūdū: tūenit̄ granā apud deū. ¶ Nam qui
 appetit celestia secreta cognoscē: oportet eū ab hoibz elon
 gari. ¶ Sic enī moyses fecit: qui relinīs hoīn turbis mā
 sit solus cū dño i mōte: ut lege dñi suscipe mēret. ¶ Hec
 q̄nq̄z p̄lege: ut dulcescat nbi p̄ i habitatio celle

Qhorus De choro et diuino officio pagedo. c. 6
 est dei et s̄cōū angloz. locus factatus: ubi dñm
 agi officinū p̄nibus ecclie ministris: nō reuēntia et deuorē

psallentibus. Sicut angeli in celo: sic religiosi ordinati
sunt in choro. Opus angelorum est deum semper laudare: opus
religiosorum est interea mente psallere et orare. Sic sit in choro
et cantu: quasi in medio angelorum staret. Herodas de di
lecto domino nostro ihesu presepio iarentis: aut in te uae pedetis
aut in celo ad dexteram patris sederis: tamquam uia eo a pater
tes et cantares. Ipse sit in corde tuo et in labijs tuis ad
pronuntiandum apte et disticte uerba spiritus sancti: nullo ope
et arte diuini officij ordinata est. Statue ihesum ad
dexteram tuam et mariam ad sinistram tuam: et omnes sanctos in
circuiri eorum. Omnes fratres tui sunt nobiscum tamquam angeli dei. Et
cum quibus nunc psallis in terris: spera etiam te iudicaturum in rebus.
Quia pura et uisibilis libera: gaudet in diuinis. Ragus et
tepidus homo: cum redire psallit et somno. Si uicis ambia
er cor ab euagatione ceteris mixtis: tua deuotioni parus: et
semper in fine gaudebis. Multe uice suffocant obuiam dei: et
longe loquutiones faciunt distractionem mens. Et quidam homo
ante exeret: hoc sibi frequenter postmodum in oratione occurrit.
Imminis tibi non uenit: nisi ut uia maria supseminet. Deuotio
choralis soli deo et sibi intendit: tamquam in celesti choro in
latus et eleuatus esset. Finitis huius quod in diuino officio re
lebrant: non sicut te effundas ad exteriora: ne perdas gratiam
quam consequutus es in orando: sed potius post uera labio
rum tuorum te collige et in maiori gratia actione ab omni strepitu
solus remane ruminando que audisti cantare. Et id potest
una hora deum laudare: et altera psalteria et cantica perat
tare. Et uoluntate prosequi fructum orationum tuarum et laborem diuini
operis: per uelut exponere iuris et nugis. Ita non perit deuotio:
que non assidue sub silentij freno. Et uado autem redit sensus
ex longiori officio: pensa quod isto finis euolabris ad celum. Et
si hoc te non uiuat: memeto quia leuius est tribus uel quatuor
horis vigilare et cantare: quam una hora in purgatione uocare deum.
Magni quidem meriti est sanctis canonibus horis interesse:
et laudes dei alacritate cum multis fratribus psolue in ecclesia sua.
Et si non possumus sine uermissione orare aut cum perfectis
contemplari: Debemus tamen reuocari horis ad hoc deputatis

omne diligentiā adhibe: ut iuste et deuote psallam. **Proq̄ em̄**
in tam sancto ope tribuisti solū p̄sirit eternā a dño mercede p̄mere
do: sed enā nūns xpi fidelibz et p̄cipue aībus defūctis p̄desse
potes: gratiā et remā in condianis horis et missis implorādo:
et tanto plenius: quāto sepius et feruentius p̄ oībus oraueris.
Itā p̄ quolibz ūbo artemre plato: iusto p̄mo nō p̄uaueris:
Quid enā negligēt p̄soluis: inde districte punies. **Pro**
em̄ est leue p̄m̄ in p̄na dei et sōz uago corde stare: et ad
sacra ūba parū attendē. **heu** quāte irquerere est: ibi tānia
dicta uel facta reuoluē: ubi oībus p̄remissis negotiis solū
diuinis cogruit itendē amonit̄ et sereris. **In** hoc cognoscit̄
uerus et interius religiosus si in dei laudibus fuit feruent̄
uētus: si nil cogitare libet aut agō q̄ ea que deo maxime
placet: et nō angūns sp̄iritibz rōnōe habent. **Et** hoc est
orare deū s̄z ex toto corde laudare b̄ndire et glorificare: q̄
admōn dāuid in psalmo dicit. **b̄ndicā dñm in omni t̄p̄e:** semp
laus eius in ore meo. **Qui** ergo a dei laudibz torpesit aut tara
aut se absentat: nō ē amicus dei aut diuis reli: quia angū s̄z
in dei laudibz sūt: et uoce cōsona sc̄us sc̄us in laude p̄me
trinitatis cantāt. **Qui** enā aues reli rōe notant: qua alarū
suarū somitu ad cantandū nos hortant: **Inter** omēs op̄aciones
aīe fidelis nō est tam fructuosus labor. et tam acceptabilis deo
seruitus: sicut frequent̄ deuote orare et deū toto cordis affcū
laudare. **De** igit̄ illis qui diuino amore nō calēt: sed ad ex
traneas fabulas se cōmūtūt: qui nec orāt nec alios orare
p̄mittūt: et ubi p̄na sua emendare debent: ubi ueteribz
malis noua sup̄addūt. **Tales** sūt qui enīam tarde im̄rāt
et r̄cius exēit: qui breues missas diligūt et lōgus epulantes
exerēt: qui satuari lusibz delant̄ et uis: et p̄ beneficijs
dei breues gr̄as n̄z debite solūt: eo q̄ plus rōz q̄ autm
p̄sire gaudēt. **Pro** sic faciet bonus religiosus dei seruino
mācapus: sed memor om̄i b̄n̄f̄icōz dei que a seculo sūt
nū xpi studeat p̄notare in orōibus. p̄mos et psalmos
cānendo sanas hostias offēdo. et deuotis meditanonibz
insistendo: et cor suū ad deū semp̄ erigendo

De discretionē in omni sp̄iali cōrno secūda. r. 9

ner velis aliora psumere: ne postea humilitate despatione
fragaris. **C**ū exterius laboraueris. et necessaria negotia
trataueris: nō totus in visibilibz defluas: sed frequenter me-
ditatione te sursum ad deū erigas. pensa ad quid exteriora ista
sūt et extēre: quia seruu dei uiuere debent nō impedire:
quarens terrenis bene moderatis ad eterna et uisibilia famili-
tendas: **E**t autē uirtutē distentionis in opando. et donū sapie-
pōssis deus in uarando: melius hoc impetrabis deuote orando.
et humiliter a deo petendo: quippe industrie uel labori confidendo

Pro te dicit **Oratio de felin cōsumatione in uir**
pater salissime. qui oīa in nūdō et pōnde **tunbz. ca. 10**
et mensura fcasti: qui famulatuū tibi debitū ab omni
creatura rationali mis exhiberi: et papue in suis tuis spōntaneū
seruiciū diligis et exquitis: dirigē actus meos spōntaneos
in bñpiano tuo. et ad imperiū eīus dispositiōis tue rebelles
motus armis mee ceflete: p̄p̄as uoluntates ex integro fra-
gere michi concede. **S**ir ordina cūctas affīōnes meas ut
malas statim ab iūno respūa: bonas forte teneā. pueas
diligē: teq sine corpore ymagināde cōtemplari dīstā. **S**ir
tempera uires meas et opardes exteri. ut nō torq̄herēā
īfinis: sed semp potēs sim me conuertē ad interna: et
sine graui contradictione ascendā ad celestia. **S**ir me cō-
serua in etnoꝝ desidio. in amore sātū uirtutū. in fruīone
relesthū: ut nō dñe deus amplioꝝ inde habeas honore: et ego
salubriore p̄fīm suscipia. **N**ō michi ueniat ex tua uisitāone
pes supbie: ner me uexet pestis uane glorie. **N**ō me sinas
sathane deripi illusione. neq̄ falsa rapū dulcedie: ner pri-
uata de uoñe extra cōtate cōcedē. neq̄ imoderata frāgi
exāratione: sed da michi cūctā nū dīscenone agē. sine solletū
dīstū rui p̄rendē: sū timore et reuēntia marespatis tue in
cōspū tuo mūde ac libē sine omni passione et corruptibi-
lū cerū affīōne mredē. **D**a quēlem et querū spm possidē:
effusū et imoderatū nūq̄ esse: nulli quoq̄ creature uinose
affīū inherē. sed tibi soli cor meū mūdū et tūquillū cōstare:
ut semp ad celū p̄mēte ecētis. et tibi deo meo serete uentus

a nulla te visibili capiar: sed verus mundi correptor permanea.
 Sic exteriora ploro et tpe da rogtuent p fice: ut nullu iteriou
 bus liberis sint deprimetur: sed ois labor et atio p te assumpta.
 ad liberius postmodu parada iuamie michi prester et du
 ratu: omne era qd ago exteriue. aut quidd iterius intellige
 possu. da michi simpliat et pure p maiore tui notis honore
 et bñplacitioris volutans tue amore p fice: meq ipm tibi in
 omni re desiderabili aut nature conicia pmpre resignare:
 patient quoqz pñs vire sarana quoad usqz iusseris et mee vora
 nomis finitqz venerit p fere. corpus quoqz et aiam tbi reatoru
 meo fidelit comendare. pñemero mei deus in hora extreme ne
 cessitans: et fac miseritidit si seruo tuo: qui no in meritis
 meis. sed in tua misericordie et pietate s fido

Deus e bñdo. **De caritate dei et pximi et odio vnoz**
 aie: nec ullo bono creato fit aia bñ. nec veraciter
 sapiens: nisi deū sup oia amado. et oia infra deū ex

corde vilipendedo. **Unde paulus dicit: Oia arbitratu sūt ut
 stercora: ut xpm lucrifana. Caritas nobilis e metz et ex deo
 nata: q aiam qua replet celeste fant. et mudo aliena. Carit
 tas odit vicia. dāpnat delicias: psequit malu. et vni fant
 nature: ut vincat quodqz deo et ahurbz est contrariu. Sicut
 aqua et ignis contrariat: sic caritas dei et amor mudi no soant.
 Cuius magis seipm quis vincit et de suis suos emēdat: raro
 plus amor dei in eo crescit: et carnis affrūs marcescit et deces
 cit. Cui male se habet et de hor no dolet. sed irremigibilis ma
 ner: ledit caritate et dissipat bonu pars sō est aptu ad con
 cordia. nisi qui relinquit suos pñs mores: quibz offerēde pñ
 deū et seru habitantes. Si vis habere caritate dei et seruare pare
 inter frēs. frāge pñam volūtate: et nichil age p elationē. sed
 in omnibz hūilia temetipm. Via ad caritate: est descrendē p
 hūilitate. sra qui elare de se sentit: longe a caritate recedit.
 Depe putat esse caritas: et est magis carnalitas. Libenter**

bibere vinū et loqui rē seīs: raro est. Iaute comedere et ornate
vestiri: raro est. Diu fabulari et parū operari: raro est. Fad
orare et frequē foris vagari: raro est. Ad mēsa festinare
et ad eccliam tardare: raro est. Ille verā pbat̄ habere car
itate qui funditus odit mūdi vanitatem: et carnalē fugit fami
liaritatem. Sancta quippe caritas nō quiescit in hōibz solarū
terrenū: sed spūalē p̄fertū. Nā aiam potius pensat ad
dei ymaginē factā: carnē vero ad malū p̄liuā refugit ut sibi
notiā. Caritas nō debet diū ubi zelus nō est iustitiē: nec
feruor discipline. Quisq̄ deū et primū veracit̄ amat: iūctā
dei et aiarū dampnū dissimulare nō debet. Pax nō sicutibz
bona est: rē vniū vero nūq̄ sed semp mala. Vbi ē bonz status
et pax in domo: ubi defrūs emēdāt̄ et vna cito referant̄.

Abstinentia et castitate capitulum 12
Dignus et potus: sanitas est aīe et corpis. Inopia
rerū: paupertas vocet amare. Hara virtus: cōtine
ntia in delictis. Habūdāna īpaliū oratio ē iūctioz: et mal
vicioz. Tuor ē castitas in paupertate: q̄ in diuiciis multis
Corpalis egestas: medicina est aīe fidelis. Dolor cordis p̄hi
bet visū: et timor dei oculos claudit petulātes. Sicut nocet
visus īpudicus: ita īpediū audiriū de ihonestis. Cauendū
est aīe sanite de corpis īp̄m̄quitate: qua caro nō affinit carite
Dilige pulchritudinem et appetere mollia: nō est p̄dūte castitatis
Cui autē abūta et amara āpletur īp̄ castitate: p̄t sanis
omne carnē. Cuius em̄ caro plus p̄mit̄: tanto spūs plus
elevator. Cui seclōgat ab oī tactu corpis: p̄cipiet in anima
suauitate castitatis. Cui diligit solitudinē: p̄cipiet in anima
sorde mūdanoz. Cui reputat corpus suū carnē esse aīe:
nō mirabit illud ornare nec ostentare: qua cito conuertetur
in turū et fetore. Exteriora hōis considerāte. et ī pulchritudine
die vel fortitudine glāri: vanissimū est et vniōsū. In mul
tu abstinentia et castigandō corpis dūctari sūt sancti: et

p afflictione p̄m̄i receperūt cōsolationē sp̄s̄ sancti ¶ 2o est dig
 nus a deo cōsolari: qui in trāstorijs bonis delatant. et de pe
 nuria cōscribat. ¶ Qui patient̄ sustinet labōrē et dolorē in ser
 uino xp̄i: ceripiet plenā mercedē enā p̄ m̄imo passo. Castitas
 multos habet īpugnatores: sed qui verant̄ se hūc liat̄ et deū
 adiutorē sollicitē querūt ac sensus suos rante rustodit̄: victo
 riā xp̄o dure obtinebūt. **De vtili exercitio in vita et passi**

O Primū cōmū et suauissimū **one xp̄i caplin. 13. 111**
 solanū qd̄ in hac vita p̄t̄ haberi. est vita et passio d̄m̄
 nostri ih̄u xp̄i: quia tā in vita actiua q̄ cōtēplatiua
 p̄fertissime hōiēm docet sine errore et multis argumentis: qd̄
 in alijs fr̄n̄ijs raro tuem̄t. ¶ igit̄ firmissimā et tutissimā viā ad
 p̄fr̄ionē et m̄ens̄ illūtarionē atq̄ et̄ne vite ītroductionē. est
 cōfōr̄: filio dei in s̄ibz d̄m̄ibz et moribz suis. Disce ergo ad
 ei⁹ amorē et honorē. **om̄ia** cōtēplatiua tua trahē r̄ta et ord̄m̄ae:
 et tamq̄ p̄m̄e ih̄m̄ in omni loco et tpe attende: et n̄ multa reue
 tēna et singlār̄ deuoione ad audicionē et planōnē dulcissim̄i n̄r̄i⁹
 eius ih̄us caput hūc̄ in lina. genua flecte et n̄ s̄ibz anglis et
 archāgelis. et vniūso rem̄ s̄r̄o. m̄aestare ei⁹ atq̄ diuinitatē adora
 b̄ndic̄ et collauda. Et hoc est xp̄m̄ p̄ fidē et d̄ct̄ionē habuare in
 corde tuo. oculos m̄er̄is ab eius ymaginacōe n̄q̄ auerte. ad ei⁹
 b̄n̄placitū semp̄ tendē. et nichil ei⁹ amorē īponē. sed quodq̄ bonū
 a d̄ic̄eris vel legeis aut feceris in ip̄m̄ cōduc̄ reduc̄ et finalit̄
 referre: quia ip̄e est fons vite sap̄ie et disciplīne: apud quē non
 perit nec m̄ima cogitacō de ei⁹ m̄ōria habita: nec vana erit
 oracō adeū n̄ gemitu fusa. Conformā ergo te s̄āssimē vite ih̄u:
 eius paup̄tatē hūilitatē. patientiā et cōtēptū in hoc m̄ūdo p̄ tuo
 modulo imitando. Pensa qualit̄ ab ūao s̄ante natiuitatē sue
 usq̄ ad exitū mortis in cruce p̄ te laborauit: p̄ te sustinuit. et se
 totū tibi imp̄dit: qd̄ nullus anglōr̄ nec aliquis s̄r̄o fecit: et
 merito sup̄ oīa diligendus sit. et sine t̄er̄ missione recolendus
 ac s̄ūmo n̄ honore venerādus. ¶ istud b̄r̄o paulo sapuit sup̄ oēm

sapiam et doctrinā: cogitare scz ihm xpm et huc crucifigi. Et
si alia multa nouerat uel legerat. nil tamē ea estimauit ob emi-
nēnā passiois et caritatis xpi: q̄ iam est ut nulla creatura possit
digne deo p̄ mīmo pūto regnari. Ideoq; oib; postpositis rebus
mūdi et subactis carnis passionib; dicebat idē deo iam plēnq;
Nihil uiuē xpūs est et mori luatū. Et dulce et salutare vbi: nūq;
obliuioni tradendū. **E**t felix et s̄a aīa que hoc quidquid sapi-
legit quiddā nescit quiddā credit quiddā sperat. Dicit p̄r: nū xp̄s
totū est quiddā uiuit quiddā sapit quiddā legit quiddā nescit qd
quid credit quiddā sperat quiddā amat quiddā cogitat quiddā loquit
quiddā boni opat. **D**ete uiuit et b̄e uiuit cui xpūs est oīa i oib;
et sup oīa singlarit̄. Dilāns: qui magis in xpō q̄ in seipso manet:
nichil de seipso tenēs. sed in xpō dulcat ac fruitur quiescēs. **E**t
uiuē est xpō uiuē. et hoc est sibi ip̄i mori. et a seipso deficē et maxi-
me luxari. quia hoc est moriē p̄dē et oīa etnā tuemice xpō
Ihū dno nostro. **T**alis aīa liat ad huc sit i mūdo et carnis mude-
tata et dūctis molestis p̄ssu: tamē sursum mēte habuat in celo: ubi
xpūs est in dextera p̄ris sedēs. Ad quē condie suspirat et deside-
ratq; tendit: et donec obtineat laborare et orare nō desistit

Quouose **D**e cōmēorandō et iuorāone b̄niss̄ me
dignis marie b̄ndite m̄ris **ūḡis marie. caplm 19**
Ihū memoriā agē p̄ oīa detet: cuius meritis et p̄nib;
condie te recomēdare debes: et ad ip̄am i nūctis nūctantib;
congūge sicut filius plagis p̄ssū ad m̄tē suā dilānā s̄rā
dulce nomē marie. fiducia donat eā iuorān et uorān. Et ip̄a
rōsequē pam est loqui vbi bonū ad filiū suū ihm: p̄ aīa tribulata
et miseria panēre. **F**usi em̄ maria condie iū s̄ctis i celo p̄ mūdo
oraret: quō mūdis ad huc stare posset. qui nā multo p̄cis deū of-
fendit. et nā parū se emēdat. **I**uorāda est ergo maria a ab om̄ib;
xpi fidelib;: a uisib; et a p̄cōrib;: et p̄cipue a religiosis et deuotis
p̄sonis: qui cōtinēne p̄posiū tenēt et p̄ sancta desideria ad celestia
ambulant: et nichil nā mūdo habē agē uolūt. **S**ed quid petendū ē:
Qmū pete indulgēnā p̄mōz tuorū: deinde cōtinēne t̄ritis anḡ hū

litans donū deo gratissimū: ut semp hūilis in cōspī dei tueniaris
 vilisq; et abiciis desiderēs reputari: nec de aliquo bono volēs
 gloriari: ne p̄das totū quod videris habē. **D**ole q̄ tā longe es ad
 huc a veris victoribz: a p̄funda hūilitate. a p̄fā paup̄tate. a p̄fā
 obedientia. a p̄uerrissima rōtione: a deuotissima orōe. a feruentissima
 caritate: q̄ oīa plenissime fuerūt ī maria mēe ihu. **I**deo p̄inde ad
 pedes eius sicut paup̄ et mēdius: p̄ saltē n̄mū gradū de hīs ūni
 bus obtineas. qui ad sūmū ascendē nō uales p̄pter desid̄ium tuam.
Euidēd habē desideras. p̄ manus br̄e marie hūilē roga: q̄a p̄ ei
 glōsa merita iuuātur qui ī purgatorio sūt et in terra. **M**agna
 grā magna glōria eius ī saluati suo ihu. sup̄ oēs s̄ros in celo: sed
 totū p̄omibz nobis qui degimz in mūdo. **V**enire ergo fidelitan ei
 te cōm̄te. nūq; orōēs deo sūt accepte: nil aliud tamē petēs nec q̄es
 nisi quod sibi et dilec̄o filio suo placet. et saluti tue expedit: p̄ ut ip̄
 melius noscēt. **P** p̄m̄s orare. et cor ī hūilitate rustodire: multum
 placet deo et br̄e digni. **M**ā ip̄a de sola hūilitate gloriata ē ante
 deū. et de ceteris tacuit: et quātā r̄q; grāciā habuit: ab hūilitate
 nō recessit. **O**ret ergo uore pia p̄ nobis uigo maria: ut digni s̄mz
 grācia dei **De suffragiis sanctorū sedule petendis cap̄ 11**

Sanctorū n̄ xpo regnānd suffragia istant pete nō negli
 gas: quia sicut ceteris in valle lacrimatū degis. et
 inter hostes condie uisaris: et ad huc lōge a deo peregri
 naris. **E**nde ergo cū sanctis et amnis dei tpe Tolanus sui amici
 nā fuit: et ad eos speciale familiaritātē habē: et hom̄ noncā
 et alioquinōēs tribus dedinare. **M**elior est tibi om̄g sanctorū:
 q̄ om̄ p̄larū amicorū uisitare. **P**lus te cōsolabit xps ī silēo:
 qm̄ longa hom̄ loquacitas ī cōuiuio et visu multo. **H**abet usq; usq;
 uernū gaudiū: qd̄ nō p̄cipit aīals homo thians uicinis. **S**i pau
 perū et simplicitatē diligis: aderit tibi frequēt̄ ihus cū anḡl̄
 sanctis. **E**t si nō māifeste tamē uisibilis er̄ oridre cōsolabit
 te in scripturis. **B**eatū qui recreationes suas q̄rit nō ab hōi
 bus. sed in cōibz sanis et p̄nibz deuotis. ad h̄m̄ uuedū et ad
 celestia amada: sicut fererūt sancti uisibilia cōtēp̄nēres. **E**t

Qualis uniusquisq; est: tales etiā sonos diligit: deuotio deuotū
pudicus pudicū. sūis sanctū: uagus uagū. dissolū q̄r dissolū.
Si ergo desideras nū sanctis regnare ī celo. oportet te multa
pati p̄ deo. et nū sanctis humiliari ī mūdo: q̄a pau. p̄dest. sānos
labijs honorare: et moribz contraire. **S**i uis deo et fr̄s placere
doma carnē. fr̄age p̄iam uolūtātē: certa cont. uia. labora p̄
d̄runtz. inspice uia. sanctorz. lege doctrinā eoz: ut nū fr̄s sānus
fiat. et a sanctis erudiaris. p̄ sanctos adiuueris. a fr̄s exaudia
ris: nū sanctis monearis. **N**olaret eis frequēs gemius in celū.
dolor. p̄ p̄mō silentiū oris: firmū p̄positū emendādi. desiderū
p̄ficiendi: panā in adūsis gracū actō. p̄ b̄i fr̄is solūans. **D**elēt
etiā sanctos carnis deuotus. alacritas ī uigilijs. laus p̄ salmodie.
cōfessio p̄noz. postulatio uenie. celebratio missarū. orationū
lacrima: et oīs obseruāna reglarū discipline. **Q**ui ab istis
bonis repestir et recedit p̄dit deuotionis granā: nec est deo
acceptus nec angelis carus: sed deo et sanctis om̄ibus cōtritus.
Item qui ex deo est: ūba dei audit. ūba dei libenter legit et
scribit: libenter pugnat et orat. libentē abstinet et laborat: li
bentē racet et deo parat: libenter est ī cella et ī entia. nū
istū nūc illū s̄m̄ uorando. et flexis genibus grām postulādo
p̄ passionibz uincēdis. p̄ reprobibz resistēdis. quibus ad huc
grauiter p̄pugnat: ut eoz p̄tibz gloriosis deuotus p̄maneat:
et post huius uite agonē ad eterne quiētis mansōne peringat:
ubi om̄es sancti nū xp̄o felicit̄ regnāt. **N**ō enī erit frust. petico
corā sanctis: que pia trenaione eis offert: ad honorē. **I**tem qui
tā sedule orauere p̄ ūm̄is suis dū p̄m̄cēt: ab aduer sarijs:
quāto libentius nū orabūt. p̄ suis supplibz. ut sibi rias uideāt
afforari ī celestibz gaudijs: quos norūt ī dei seruiuo condie
laborāe: et p̄ et̄na uita multis suspicijs et lacrimis xp̄m̄
exorāe: **D**at magnā fiduā cogandi fr̄os: quia et ip̄s fuerūt

hoies mortales et p̄tōres multis a' m̄bz et va
 r̄is passioibz dūdū involuti et gravati? sed per
 granā dei liberati et iustificati. maxias nūc grās
 xpi referūt p̄ oibz malis q̄ enāserūt: leti in etna
 bñtūdine quā grā diuina opulātē pape meruerūt
 hianū et singulare. **De desidio aīe ad celeste regnū. 16**
 desideriū fr̄oy in hac vita fuit nichil r̄e habe' r̄d
 hoc seculo. sed p̄ cōtēptū mūdanoꝝ tendē? sp̄ ad p̄nā
 xpi et zornū angeloz. Vnde et bñs Paulus vehemēs
 amator xpi oīa tēna p̄frē de sp̄inabat et ad celestia
 excessiūs dicebat. Cupio dissolui et cō cō xpo. Non ē
 oīm tale desideriū sed p̄ fr̄oy. qui dicē p̄nt nra iuer
 sano i celis est. Nā valde pauci ita nudati iueniūt
 qui totū affcōn suū ad etna erigūt. et de tēnis di
 uitijs et honoribz nichil ambiāt. Qui autē amore
 xpi accensi in paup̄tate et cōtēptu sui gaudēt. atqz
 cor i hūilitate de p̄tūt. et de p̄uis negligentijs cōd
 strictly seipos rēphendūt. q̄ n̄cāria vitē sobrie et cō
 timore capiūt et pona unū q̄ amplius requirūt.
 h̄i sūt veri cōtēptores mūdi et amia dei ad patriā
 festinātes. pan de corpore exire et ad xpm aqz puc
 nire. nō h̄ntes qd̄ possit eos in s̄clo delētabilitē reti
 nē. Felix aīe oīm tale desideriū iest. et p̄ singlos
 dies feruorē addit feruori. nō desistens orae et
 clamitacōe ad xpm donec apiat sibi porta celi. et
 i'grediat regnū dei n̄ctis fidelibz p̄missū. Q bñā
 patriā ubi p̄petua letitia pax sūma. dara dei noti
 cia. caritas p̄frā et bñtudo cōsumata. Ibi melior
 est dies vna qm̄ hic mille milia. q̄a ibi penuria
 nulla. hic miseria multa pax rara cognicio p̄ua

Quid miser loqui p̄t de felicitate supra q̄d mōles
capē suat de eſtimate vera et vita ſempiterna miſi
ſub quadaſ caligine et ſp̄muraſ velamine tecta?
Genat ergo aīa fidelis mūdi curū ſiſa m̄bz
ad gaudia lucis eterne ad ſocietate celeſtis pa
trie i deſinēter oculū mēis ſurſū eleuans. vbi
xpus eſt ī glia p̄is p̄ etha ſc̄ta regnās. Amē

Explicat libellus deuotio de amonitiōibz ad vitā
ſp̄uale vniūbz ſp̄us aīo vni 1419.

De participatione bonorū an liceat fieri p̄ religioſos

Ex queſtiōibz p̄is Jacobi carthusienſi et ſordenſi. **O**ciendū
q̄ diſtributiones fr̄mitatū in gregatiōibz religioſorū cō
ſurgūt ex indulgē. medianibz quibz opus ſatisfactōriū
et meritū vniū alteri p̄cipat. q̄ q̄ ſua ſūt. p̄p̄a p̄t q̄b
ad libitū p̄cipat et deus illud accēptat p̄pter vnitatē
eīe et m̄xionē mēbroz. tanq̄ p̄ illū eēt fr̄m ī vim
ſatisfactōis p̄ opa penalia. nō in vim merēdi vitā et
nā. q̄ quilibz p̄p̄a ſtrictione et c̄ſeſſione tenet ſibi ſp̄i
vitā etnā p̄meri nō p̄ alius ſtrictionē. licet vniū alteri
poſſit gr̄az ip̄traē qua auertat a vitā ſua. q̄ diſpoſi
tione non effectiue. Et ideo quātū ad pene diſmiſſionē
vniū alteri mēri p̄t. et actus vniū eſſiat actus alius me
diantē caritate. Ex quo iſero q̄ fr̄mitates iſte date a
religioſis aliquibz nō p̄ſūt accēptatibz quī in ad meritū
vite etnē. ſi ſolū quātū ad ſatisfactōne p̄ pena debita.
p̄ſuppoſita ſtrictione et c̄ſeſſione. q̄ vniū nō mētur alteri
p̄mū eēniale qd̄ ex radice caritat̄ p̄cedit. Diminuit
tū penā ſibi p̄ opa ſatisfactōria p̄ p̄cis debita. Patet p̄
p̄ma p̄te. q̄ quātū largi diſtribuo bonū meū. tanto amplius
eēniale meū p̄mū creſcit. **Q̄** p̄ 2^a p̄te patet quia op̄
meū iquātū ſatisfactōriū taxā quadaſ h̄z et pondus p̄ quato
pena in futuro debita remittat. **Q̄** quātū illud vniū op̄
diſtribuerō tanto in minus remanet. Cū quātū qd̄ p̄ plures